

ROZWÓJ NOWOCZESNEJ EDUKACJI I NAUKI – STAN, PROBLEMY, PERSPEKTYWY

TOM IV: ZMIANY I SYNERGIA W ROZWOJU NAUK I EDUKACJI

Pod redakcją naukową:

Jan Grzesiak, Ivan Zymomrya, Wasyl Ilnytskyj

РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ ОСВІТИ І НАУКИ: РЕЗУЛЬТАТИ, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ

TOM IV: ЗМІНИ ТА СИНЕРГІЯ В РОЗВИТКУ НАУКИ ТА ОСВІТИ

За науковою редакцією:

Ян Ґжесяк, Іван Зимомря, Василь Ільницький

Konin – Użhorod – Chersoń – Kijów

Конін – Ужгород – Херсон – Київ

2020

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W KONINIE
ДЕРЖАВНА ВИЩА ПРОФЕСІЙНА ШКОЛА В КОНІНІ
UNIwersytet Narodowy w Użhorodzie
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
CHERSONSKI WYDZIAŁ ODESKIEGO UNIwersytetu Spraw Wewnętrznych
ХЕРСОНСЬКИЙ ФАКУЛЬТЕТ ОДЕСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КИЇВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
KIJOWSKI UNIwersytet Międzynarodowy

**ROZWÓJ NOWOCZESNEJ EDUKACJI I NAUKI –
STAN, PROBLEMY, PERSPEKTYWY.**

TOM IV: ZMIANY I SYNERGIA W ROZWOJU NAUK I EDUKACJI

Pod redakcją naukową:
Jan Grzesiak, Ivan Zymomyra, Wasyl Ilnytskyj

**РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ ОСВІТИ І НАУКИ:
РЕЗУЛЬТАТИ, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ.**

TOM IV: ЗМІНИ ТА СИНЕРГІЯ В РОЗВИТКУ НАУКИ ТА ОСВІТИ

За науковою редакцією:
Ян Г'жесяк, Іван Зимомря, Василь Ільницький

Konin – Użhorod – Chersoń – Kijów
2020

Конін – Ужгород – Херсон – Київ
2020

УДК 371.1:001(08)
ББК 74.04я43
Р 64

Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Том IV: Зміни та синергія в розвитку науки та освіти [колективна монографія] / [Наукова редакція: Я. Гжесяк, І. Зимомеря, В. Ільницький]. Конін – Ужгород – Херсон – Київ: Посвіт, 2020. 292 с.

Rozwój nowoczesnej edukacji i nauki – stan, problemy, perspektywy. Tom IV: Zmiany i synergia w rozwoju nauk i edukacji [monografia zbiorowa] / [Redakcja naukowa: J. Grzesiak, I. Zymomrya, W. Ilnytskyj]. Konin – Użhorod – Chersoń – Kijów: Poswit, 2020. 292 s.

ISBN 978-617-7835-89-8

УДК 371.1:001(08)
ББК 74.04я43

Kolegium redakcyjne:

dr hab., prof. **J.Grzesiak**; dr hab., prof. **I.Zymomrya**; dr hab., prof. **M.Zymomrya**; dr **O.Zymomrya**; dr hab., prof. **W.Halunko** (executive editor); dr hab., prof. **W.Ilnytskyj**; dr prof. **Kh.Khachaturyan**; dr hab., prof. **J.Kuzmenko**; dr hab., prof. **O.Dobrowolska**; dr hab., prof. **T.Mishenina**; dr hab., prof. **O.Newmerżycka**; **O.Nepsha**; dr hab., prof. **A.Peczarskyj**; dr **I. Plieth-Kalinowska**; dr hab., prof. **Y.Stentsel**.

Редакційна колегія:

д-р габ., проф. **Я.Гжесяк**; доктор філологічних наук, проф. **І.Зимомеря**; доктор філологічних наук, проф. **М.Зимомеря**; кандидат філологічних наук, доц. **О.Зимомеря**; доктор юридичних наук, проф. **В. Галунько** (відповідальний секретар); доктор історичних наук, проф. **В.Ільницький**; проф. **Х. Хачатурян**; доктор педагогічних наук, проф. **Ю.Кузьменко**; доктор філологічних наук, проф. **О. Добровольська**; доктор педагогічних наук, проф. **Т.Мішеніна**; доктор педагогічних наук, проф. **О.Невмержицька**; **О.Непша**; доктор філологічних наук, проф. **А.Печарський**; д-р **І. Пліт-Каліновська**; доктор технічних наук, проф. **Й.Стенцель**.

Recenzenci:

dr hab., prof. **Zenon Jasiński**
dr hab., prof. **Ihor Dobriański**

Рецензенти:

д-р габ., проф. **Зенон Ясінський**
д-р педагогічних наук, проф. **Ігор Добрянський**

ISBN 978-617-7835-89-8

© Я. Гжесяк, І. Зимомеря, В. Ільницький, 2020
© Посвіт, 2020

ЗМІСТ

Grzesiak J. Synergiczność wyznacznikiem badań jakościowych nad współczesną edukacją (wielo)kulturową.....	5
Abdullayev A., Rebar I. The meanings and methods of improving the technical and tactical training of free style wrestlings.....	15
Галів М., Ільницький В. Народне (початкове) шкільництво Стрийщини у період німецької окупації (1941–1944).....	24
Годлевський П., Саратовський О., Круглик М. Професійна прикладна фізична підготовка морських фахівців в умовах дистанційного навчання.....	33
Голованова І., Ткаченко І., Ляхова Н., Белікова І. Антенатальні та постнатальні фактори ризику виникнення порушень зубощелепної ділянки (аналіз літературних джерел)	42
Гудзієнко Л. Художньо-стилістичні доміанти у живописі Наталі Вергун.....	50
Зимомря М., Зимомря І. Рецепція обріїв творчості Дмитра Павличка.....	61
Ivanenko V. Psychological training in volleyball.....	66
Plieth-Kalinowska I. Styl życia dzieci w wieku wczesnoszkolnym a ich kondycja fizyczna.....	73
Котова О., Суханова Г., Ушаков В. Сучасні напрямки професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури у закладах вищої освіти в світлі вимог сьогодення.....	85
Краснобокий Ю., Ткаченко І. Системний підхід і метод моделювання у природознавстві.....	95
Купрєєнко М., Непша О., Рибачок Р. Програма фізичної реабілітації осіб зрілого віку зі сколіозом із застосуванням механотерапії та лікувальної фізичної культури.....	107
Леві-Джордж О. Особливості мовленнєвого етикету в міжкультурній комунікації.....	120
Леонтєєв О., Леонтєєва І. Форми контролю знань студентів навчально-наукового інституту фізичного виховання і спорту в процесі вивчення дисципліни «Футзал з методикою викладання»	127
Малинка М., Александрович Т. Особливості формування загальнокультурної компетентності у здобувачів вищої освіти за кордоном.....	133
Мельничук Л. Колекціонування творів мистецтва і музейні зібрання Слобожанщини. XX століття.....	140
Непша О., Іванова В., Зав'ялова. Особливості організації та проведення перспективного туристсько-екскурсійного маршруту «Долиною річки Берда»	147
Нікіфоров К. Державно-релігійні відносини в Донецькій області (1965–1991 рр.): історіографія питання.....	158
Павленко В. Формування креативної особистості: виклики часу й нові контексти розвитку.....	167

Піддубна О., Максимчук А. Розвиток художньо-творчих здібностей студентів спеціальності 014.12 Середня освіта (образотворче мистецтво) під час самостійної роботи з дисциплін «Живопис», «Композиція»	178
Плужнікова Т., Краснова О., Безбородько М. Сміття та його вплив на навколишнє середовище.....	186
Польовий А., Божко Л., Барсукова О. Вплив погодних умов на вирощування льону довгунцю в Чернігівській області.....	197
Прохорова Л., Гришко С., Непша О. Підземні води району курорту «Кирилівка»: гідрогеологічні умови залягання, використання та охорона.....	206
Романова Н. Асоціативне поле емоції Schuldgefühl «провина» в німецькій та австрійській лінгвокультурах.....	220
Стенцель Й., Поркуян О., Літвінов К. Математичне моделювання нелінійних процесів енерго-масоперенесення методом балансу швидкостей.....	229
Трубавіна І., Каліна К., Данилюк І. Здоров'язбереження студентів як реалізація соціальної профілактики негативних явищ в молодіжному освітньому середовищі.....	250
Федишин М. Лінгвістичні моделі репрезентації національних шкіл дискурсу.....	259
Харченко Н., Кундій Ж., Ющенко Ю. Освітні послуги в умовах дистанційного навчання.....	269
Яровенко Т. «Хроніки Задзеркалля»: літературно-фаховий часопис навчального закладу пенітенціарної установи.....	277
Відомості про авторів	288

PSYCHOLOGICAL TRAINING IN VOLLEYBALL

Volleyball places great demands on the volleyball qualities of the athletes. With equal technical and tactical skill wins the team, whose players show great will to win. In the process of training and competition athletes face a large number of objective and subjective difficulties, overcoming which requires different qualities of will.

The article deals with the methods of work on the psychological state of an athlete, both under the supervision of a coach and independent, with effective results in this area. Much attention is paid to such problems as reducing anxiety, anxiety and emotional instability and solving the problem of adaptation to physical activity.

The aim of the study is to content and solve the problems of psychological training of volleyball players in training and competitive activities.

To carry out this work, an analysis of literary sources of leading specialists in volleyball was carried out, using their own practical experience.

A special role in *special psychological training* is played by the process of forming a social microenvironment in a team; although this is constantly carried out in the training process, immediately before the games it becomes particularly acute. The coach chooses ways of psychic isolation of «whiners» and strives to increase the activity of «optimists», creates an atmosphere of calm, business confidence in the team, paying special attention to the mental state of leaders and the marginalized. When watching the video footage of the opponents' game, he pays unobtrusive attention not so much to their strengths as to their weaknesses, especially if the moments of team confusion are visible. When you watch your own game actions, you will see examples of successful actions of those who don't feel confident in their abilities at the moment and the same marginal players. During this period the coach uses verbal (verbal) psychological and pedagogical means of heteroregulation (influence on the sportsman from outside) [3, 18].

Among them:

1. *Creation of internal mental supports.* This technique is used in recent training micro cycles and is most effective in relation to sensitive, emotionally reactive, unbalanced athletes. It is based on the fact that athletes' belief in their high potential is artificially reinforced by creating the conditions under which the potential should manifest itself.

2. *Rationalization.* This universal tool is suitable for any athlete, but especially suitable for the imaginative, who in volleyball are many, and players with signs of mental satiety. It is concluded in a rational explanation by a coach of the mechanisms of emerging unfavorable states with the purpose of their objective evaluation and logical search for ways not only to get out of the unfavorable state, but also to use it to increase the activation level. This can be done by the athlete himself in the form of self-intimidation.

3. *Sublimation.* Reception consists in artificial displacement of one mood to another through a change in motivation, reorientation with respect to the tasks solved in the game.

4. *Desensitization*. Unfavorable mental conditions in the game are modeled (it is recommended to use one or two days before the responsible game). After relaxation, the athlete mentally loses the unfavorable situations that were really in other games, best with the opponent to play.

5. *Deactualization*. Concludes the artificial understatement of the opponent's strength in the upcoming game. There is a difference between direct Deactualization when its real weaknesses are shown, and indirect Deactualization when those strong points of a concrete sportsman or the whole team, which have nothing to oppose the opponent, are intentionally highlighted. Such verbalization requires a subtle psychological approach and a pedagogical tact of the coach, otherwise a negative effect can be achieved with an overly straightforward conviction [4, 9, 13, 17].

Psychological preparation for specific competitions is carried out on the basis of general psychological preparation and is connected with the solution of tasks set for athletes in this particular competition. They should include: awareness of the players of the features and sports tasks of the upcoming game; study of specific conditions of the upcoming competitions (time and place of the games, light, temperature, etc.); study of the strong and weak sides of the opponent and preparation for actions taking into account these features; awareness and evaluation of their own capabilities at the moment; overcoming negative emotions caused by the upcoming game; formation of a firm confidence in their abilities and capabilities to perform tasks in the upcoming game [1, 5].

Each volleyball player experiences before a game, and during a duel, complex emotional and volitional states that have both positive and negative effects on his sports activities, which is the reason for the restructuring of psychological and physiological processes in the body. Some volleyball players experience an emotional rise, confidence in their abilities. This increases the readiness of the organism for the upcoming sports activities. Other players have overexcitement or apathy, uncertainty, fear of defeat, which reduces the body's readiness and capabilities. Very often we have to meet with volleyball players, who in the process of training demonstrate high skill, but during the game it is sometimes difficult to know them: they look like inexperienced beginners. One of the main factors affecting the level of readiness is the emotional state of overstrain or, conversely, apathy before a game. This state is usually called pre-game [2, 6].

There are four types of *pre-start conditions*:

- 1) combat readiness state;
- 2) start fever;
- 3) start apathy;
- 4) complacency state.

The state of alert is the most favorable. This state is characterized by the following features: a general emotional uplift, vigor, enthusiasm, inner focus and concentration, the presence of an active desire to achieve victory, self-confidence, aggravation of the processes of perception, attention, thinking, memory, imagination and representation.

Start fever is characterized by the prevalence of excitement processes, which is manifested in strong excitement, unstable emotional state, rapid change of some emotions, impulsivity, irritability. Outwardly, this condition is manifested in trembling hands and legs, sweating, in various urges, increased speech activity, etc.

Start apathy – a state opposite to start fever. It is characterized by low excitability, sluggishness of all mental processes, sleepiness, lack of desire to participate in the game, a decline of strength and disbelief in their own strength, a sharp weakening of the processes of perception, attention, thinking, stiffness of movements and slow reactions, uncommunication, a state of oppression. Outwardly, this state is manifested in a decrease in muscle tone, pallor of the face, a change in breathing rhythm, the appearance of shortness of breath, cold sweat, dry mouth, etc.

The state of complacency is characterized by a lack of readiness for volitional tension, overestimation of one's own strength and capabilities, underestimation of one's opponent's strength, importance of the game, etc. [7, 10].

There is also a set of intermediate before game states. Overcoming of negative emotional states and their regulation can be carried out by means of special techniques systematized by O.A.Chernikova. They come down to the following:

1. Conscious suppression of negative emotions by an athlete. A volleyball player should not outwardly express strong excitement, uncertainty. On the contrary, with facial expressions, movements he should try to express a state of confidence, cheerfulness.

2. Application in the warm-up of special exercises, movements, different in speed, pace, amplitude, muscle tension (depending on the peculiarities of the emotional state), which can reduce the excitement or remove the state of depression.

3. Breathing regulation with special breathing exercises (in terms of depth, intensity, frequency, rhythm, duration).

4. Application of special massage that has a calming or excitatory effect on an athlete.

5. Effects on different analysers, first of all, on vision and hearing. Walks, visits to museums, fishing are recommended, as all this has a calming effect. The impact of music on emotional state is known to everyone.

6. Exposure with a word. A word can inspire a person, instill confidence in him/her, make him/her happy, calm him/her down and, on the contrary, upset him/her. A great role is played by the application of self-order, self-improvement, self-energizing («I will win», «I will achieve», «I must», etc.).

7. Intentional change in the direction and content of thoughts and ideas. Our conversations with volleyball players showed that memories of successful games, their friends, etc. help them to overcome pre-game excitement. Thus, athletes not only create an attitude to active game activity, but also push out of their consciousness adverse emotional states.

8. Arbitrary change of direction and concentration. Focusing on negative experiences enhances them and, conversely, distraction from them weakens them.

9. Application of autogenic training techniques in order to remove or reduce the effect of adverse emotions before a game and relieve unnecessary nervous excitement [19].

Mode. It is necessary to establish a rational mode with the participation of the team in the tournament, and the free day should be used as much as possible for rest and recovery, but be sure to have an easy workout with the ball. On a game day it is necessary to avoid any intense actions, long walks, excursions, long lying down. It is advisable to conduct an easy training with the ball (provided that the players of the team have already prepared for this in the process of preparation for the competition). Meals should be

moderate, customary, 3–4 hours before the game. The warm-up is very important both for the regulation of unfavorable emotional states and for the formation of the degree of readiness for the game and the acceleration of the workout. Athletes should warm up on their own, and an inert player should include several group exercises in the warm-up. The warm-up should be finished 3-5 minutes before the game [11, 16].

Options of individualization of psychological preparation.

The mental state of a volleyball player, especially before a game, is largely determined by the individual characteristics of the nervous system. Athletes with an unbalanced nervous system can quickly move from a state of high excitement to a state of retardation. They are then confident in their abilities, and then fall into pessimism.

Such athletes should warm up long and intensively, in the first part of the warm-up – calm, wide movements, which remove the feeling of stiffness, in the second part – mainly jumping exercises. In the pauses – breathing exercises (full breathing). It is important to start the ball exercises with precise, carefully controlled movements: carelessness before a game is contraindicated for such athletes. Ideomotor actions are also carefully performed.

It is known that certain reactions to this or that tense situation correspond to a certain warehouse of people. This refers to both temperament and character. In volleyball at a choice of means of mental influence it is necessary to consider not only type of temperament or character of the sportsman, but also specificity of game play [15].

Binding players. *The first type:* the expressed force of excitation processes, extraversion, independence, strong «I». Such athletes usually play effectively, but they also like to play spectacularly. Tactically, they are prone to improvisation. On the background of a good emotional state, they are able to attract the whole team. Their second gear is stable, with high quality and exactly matches their partner's abilities. Such players need to actively tune themselves to the game. All actions before the game should be completed and somewhat slowed down, speech – calm, measured. In the warm-up, the main attention should be paid to the quality of each element. Any unsuccessful ball reception is analyzed with the introduction of necessary technical corrections.

The second type: athletes with a balanced nervous system, introverted, with a weakly expressed self, with a strong dependence on the group. There are not so many such binders, but as a rule, they are not only gifted, but also conscientious players. They need support from the coach and team leaders (they are not leaders themselves). In tense situations of the game, the stability of transmissions decreases, seemingly outdated mistakes appear. Excessive mistrustfulness sharply reduces confidence in their abilities. In this case, the coach's replicas should be of evaluative-expressive character: «Pay attention to such a partner», «Get closer (further) to the net», «It did not work, but it was conceived well». Such athletes rarely have conflicts with other players, but if they arise, you should not bet on such a player. For distraction before the responsible competitions it is necessary to form certain dominant settings: either to work off the technical reception for a long time, if it is not necessary, or to perform a large enough volume of complex jumping exercises (it is important to establish a sufficient volume). Next to such an athlete there should always be a person who can form «internal mental support», preferably a partner -

optimistic, emotional, reactive. One thing is the support from the coach, which is sometimes perceived as artificial, another is the sincere reaction of the partner [14].

Attackers. *The first type:* the expressed strength of braking processes, inertness, introverted personality, dependence on the group, diligence, persistence. In some respects, this type is similar to the second type of the binding player. However, as a rule, attackers have introvertedness, dependence on the group, and inertia expressed more strongly than binders. For attackers of this type is characterized by a rather monotonous game. When a situation requires flexibility of game actions, efficiency decreases. Such players have no leadership inclinations, and the game entirely depends on the game of partners. In a relatively simple game, they are usually the rod of attack. But if they get into a crisis strip, it is difficult to get out of it, and in this case it is better to make a substitution immediately. The whole program of mental influences in such a situation is more focused on preparing for the next game. Most of the regulation techniques are similar to those recommended by the second type of binding players: sincere support from the coach and partners, reasoned analysis of the past game with the exception of reproaches. A technique called «lifting the ban on mistakes» in psychology is appropriate [4, 12].

The second type: the prevalence of excitatory processes over inhibitory ones, unbalance, weak self-control against the background of a strong motivation. Such players, as a rule, are talented, but difficult to control. Their game does not give in to any visible regularities, and therefore is unreliable. The majority of technical errors – because of strong overexcitation and inadequate assessment of the situation. Therefore, the means of psychic regulation must be primitive, ie, used until the signs of overexcitation. A special role should be played by that part of the special warm-up, which is associated with an imitation of the game: movements in a low rack, exercises with elements of acrobatics, imitation of actions in defense. During the break between such exercises there are concentration techniques. The grid is suitable as the object of concentration. It is also useful to clearly control your place on the court when moving around. For example, after performing a fall, you should immediately assess that the front line is at the back of one meter. Excitable players should speak out before the game, give the way out of emotions. Different ritual actions play a special role for them [8, 13].

All these guidelines are just a canvas, which indicates the practical ways of psychological preparation of volleyball players. The reality should be as follows: as many athletes as there should be training systems. For this purpose it is necessary to study the psychological features of volleyball players and means of psychoregulation, the most corresponding to the specifics of volleyball players' game activity. So far such researches are obviously not enough.

REFERENCES

1. Абдураман А.Ш., Непша О.В. Методичні підходи до проблеми психологічної підготовленості волейболістів. *Стратегічне управління розвитком фізичної культури і спорту: збірник наукових праць*. Харків: ХДАФК, 2019. С. 150–154.
2. Антоненко В.Ф. Психологічні аспекти підготовки волейболістів. *Збірник наукових праць Національної академії державної прикордонної служби України. Серія: Педагогічні та психологічні науки*. 2015. № 1 (74). С. 8–16.

3. Борисов О.О. Основи теорії і методики викладання волейболу і футболу. К.: «Люксар», 2004. 664 с.
4. Гаврилюк В.М., Саранча М.П. Психологічні особливості волейболістів різних ігрових амплуа. *Біологічні дослідження – 2016: Збірник наукових праць*. Житомир: ПП «Рута», 2016. С. 219–221.
5. Зубченко Л.В. Фізичне виховання: [навчально-методичний посібник з розділу «Спортивні ігри: Волейбол»]. Кривий Ріг: ДЮІ МВС України, 2018. 90 с.
6. Іваненко В.В., Карабанов Є.О. Інноваційний підхід у підготовці волейболістів. *Соціальні та екологічні технології: актуальні проблеми теорії і практики: матеріали XI Міжнародної Інтернет-конференції (Мелітополь, 22–24 січня, 2019 року)* / за заг. ред. В.І. Лисенка, Н.М. Сурядної. Мелітополь: ТОВ «Колор Принт», 2019. С. 28.
7. Кічук С.Ф. Методичні аспекти навчання техніки гри у волейбол. Тернопіль: ТНПУ, 2004. 59 с.
8. Козак Є.П., Дробний П.Д. Підвищення спортивної майстерності з волейболу студентів ВНЗ: [методичні розробки]. Кам'янець-Подільський: Абетка, 2004. 64 с.
9. Козак Є.П., Прозар М.В. Методика вдосконалення техніко-тактичних дій волейболістів: [навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів, учителів фізичної культури та тренерів. Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О.А., 2008. 152 с.
10. Курс лекцій з волейболу: [навчальний посібник для студентів II курсу факультету фізичного виховання] / Уклад.: В.О. Цапенко, Е.Ю. Дорошенко, М.М. Медвідь, О.Ю. Гусак. Запоріжжя: ЗДУ, 2004. 108 с.
11. Малойван Я.В., Кіреєв О.А., Мицак А.В., Раковська І.А. Психологічна підготовка волейболістів. Методичні рекомендації. Дніпропетровськ: ДДІФКіС, 2016. 42 с.
12. Мельник А.Ю. Вплив психоемоційного стану волейболістів на результативність змагальної діяльності. *Спортивные игры №2. Научный журнал* Харьков: ХГАФК, 2016. С. 16–18.
13. Носко М.О., Архипов О.А., Жула В.П. Волейбол у фізичному вихованні студентів: [підручник]. К.: «МП Леся», 2015. 396 с.
14. Паєвський В.В., Перевозник В.І. Особливості психологічної підготовки волейболістів у період змагальної та тренувальної діяльності. *Фізична культура, спорт та здоров'я: стан і перспективи в умовах сучасного українського державотворення в контексті 25-річчя Незалежності України: матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 8–9 грудня 2016 р.)*. Харків: ХДАФК, 2016. С. 172–175.
15. Прозар М.В., Козак Є.П. Теорія і методика викладання спортивних ігор (волейбол): [навчальний посібник для факульт. фіз. вих. і сп. вищих навч. закладів III-IV рівнів акредитації]. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2015. 232 с.
16. Рогаль І.В., Васькевич В.В. Методи морально-вольової підготовки волейболістів у ЗВО. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 15: Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наук. праць*. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2019. Вип. 6 (114). С. 64–67.

17. Тучинська Т.А., Руденко Є.В. Волейбол: [навчально-методичний посібник]. Черкаси: ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2014. 76 с.

18. Хассай Д.В., Нестеров О.С., Артеменко В.В. Роль психологічної підготовки волейболістів у становленні як їх як спортсменів вищої категорії. *Вісник Чернігівського державного педагогічного університету ім. Т.Г. Шевченка. Серія педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт*. Чернігів: ЧДПУ, 2016. Вип. 112 (4). С. 267–270.

19. Черникова О.Я. Спорт и воспитание эмоциональных сторон личности. *Спорт и личность*. М., 1975. 175 с.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Абдуллаєв Алтай – старший викладач кафедри теорії та методики фізичного виховання і спортивних дисциплін Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, заслужений тренер України

Александрович Тетяна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри гуманітарно-мистецьких дисциплін та технологій легкої промисловості Київського національного університету технологій та дизайну

Барсукова Олена – кандидат географічних наук, доцент кафедри агрометеорології та агроекології Одеського державного екологічного університету

Безбородько Марія – викладач кафедри соціальної медицини, громадського здоров'я, організації та економіки охорони здоров'я з лікарсько-трудовою експертизою Української медичної стоматологічної академії

Бєлікова Інна – кандидат медичних наук, доцент кафедри соціальної медицини, громадського здоров'я, організації та економіки охорони здоров'я з лікарсько-трудовою експертизою Української медичної стоматологічної академії, Полтава

Божко Людмила – кандидат географічних наук, доцент кафедри агрометеорології та агроекології Одеського державного екологічного університету

Галів Микола – доктор педагогічних наук, професор, декан історичного факультету Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Годлевський Петро – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент Херсонської державної морської академії

Голованова Ірина – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри соціальної медицини, громадського здоров'я, організації та економіки охорони здоров'я з лікарсько-трудовою експертизою Української медичної стоматологічної академії, Полтава

Гришко Світлана – кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри фізичної географії і геології Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького

Гудзієнко Людмила – магістр образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, мистецтвознавець

Гжесяк Ян (Grzesiak Jan) – д-р габ., професор кафедри педагогіки та соціальної праці Державної вищої професійної школи в Коніні (Польща)

Данилюк Ігор – викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Національної Академії Національної гвардії України

Зимомря Іван – доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії та практики перекладу Ужгородського національного університету

Зимомря Микола – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри германських мов і перекладознавства Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Іваненко Володимир – старший викладач кафедри теорії та методики фізичного виховання і спортивних дисциплін Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького

Ільницький Василь – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії України Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, доцент кафедри мобілізаційної, організаційно-штатної, кадрової роботи та оборонного планування Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного

Каліна Катерина – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

Котова Олена – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання і спортивних дисциплін Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького

Краснобокий Юрій – кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри фізики та інтегративних технологій навчання природничих наук Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Краснова Оксана – викладач кафедри соціальної медицини, громадського здоров'я, організації та економіки охорони здоров'я з лікарсько-трудовою експертизою Української медичної стоматологічної академії

Круглик Микола – старший викладач Херсонської державної морської академії

Кундій Жанна – кандидат педагогічних наук, керівник Навчально-наукового медичного інституту Української медичної стоматологічної академії, м. Полтава

Купрєєнко Максим – асистент кафедри теорії та методики фізичного виховання і спортивних дисциплін Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького

Леві-Джордж Ольга – докторант кафедри зарубіжної літератури та слов'янських мов Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

Леонтєв Олег – старший викладач кафедри спортивних дисциплін Луганського національного університету імені Тараса Шевченка

Леонтєва Інна – старший викладач кафедри спортивних дисциплін Луганського національного університету імені Тараса Шевченка

Літвінов Костянтин – кандидат технічних наук, доцент кафедри комп'ютерно-інтегрованих систем управління Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля (м. Сєвєродонецьк)

Ляхова Наталія – кандидат медичних наук, викладач кафедри соціальної медицини, громадського здоров'я, організації та економіки охорони здоров'я з лікарсько-трудовою експертизою Української медичної стоматологічної академії, Полтава

Максимчук Анатолій – старший викладач кафедри образотворчого мистецтва та дизайну Житомирського державного університету імені Івана Франка

Малинка Микола – старший викладач кафедри гуманітарно-мистецьких дисциплін та технологій легкої промисловості Київського національного університету технологій та дизайну

Мельничук Людмила – кандидатка мистецтвознавства, доцентка кафедри теорії і історії мистецтв Харківської Державної академії дизайну і мистецтв

Непша Олександр – асистент кафедри теорії та методики фізичного виховання і спортивних дисциплін Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького

Непша Олександр – старший викладач кафедри фізичної географії і геології Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького
Нікіфоров Карен – аспірант кафедри історії України Київського університету імені Бориса Грінченка

Павленко Віта – доцент кафедри педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами Житомирського державного університету імені Івана Франка

Піддубна Оксана – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну Житомирського державного університету імені Івана Франка

Пліт-Каліновська Ізабела (Plieth-Kalinowska Izabela) – д-р., Університет імені Казимира Великого в Бидгощі (Польща)

Плужнікова Тетяна – старший викладач кафедри соціальної медицини, громадського здоров'я, організації та економіки охорони здоров'я з лікарсько-трудовою експертизою Української медичної стоматологічної академії

Польовий Анатолій – доктор географічних наук, професор кафедри агрометеорології та агроекології Одеського державного екологічного університету

Поркуян Ольга – доктор технічних наук, професор кафедри комп'ютерно-інтегрованих систем управління Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля (м. Северодонецьк)

Прохорова Лариса – кандидат геологічних наук, доцент, завідувачка кафедри фізичної географії і геології Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького

Рибар Інесса – старший викладач кафедри теорії та методики фізичного виховання і спортивних дисциплін Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, майстер спорту міжнародного класу з вільної боротьби

Рибачок Роман – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, старший викладач кафедри теорії та методики фізичного виховання і спортивних дисциплін Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, кандидат в майстри спорту з боксу

Романова Наталя – професор кафедри німецької та романської філології Херсонського державного університету

Саратовський Олександр – старший викладач Херсонської державної морської академії

Стенцель Йосип – доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри комп'ютерно-інтегрованих систем управління Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля (м. Северодонецьк)

Суханова Ганна – старший викладач кафедри теорії та методики фізичного виховання і спортивних дисциплін Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького

Ткаченко Ігор – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри фізики та інтегративних технологій навчання природничих наук Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Ткаченко Ірина – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри пропедевтики терапевтичної стоматології Української медичної стоматологічної академії, Полтава

Трубавіна Ірина – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Національної Академії Національної гвардії України

Ушаков Віктор – старший викладач кафедри теорії та методики фізичного виховання і спортивних дисциплін Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького

Федишин Мар'яна – викладач кафедри прикладної лінгвістики Ужгородського національного університету

Харченко Наталія – доктор економічних наук, доцент кафедри соціальної медицини, громадського здоров'я, організації та економіки охорони здоров'я з лікарсько-трудовою експертизою Української медичної стоматологічної академії, м. Полтава

Ющенко Юлія – кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії та суспільних наук Української медичної стоматологічної академії, м. Полтава

Яровенко Тетяна – кандидат філологічних наук, викладач української літератури Харківського кооперативного торгово-економічного коледжу

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

ROZWÓJ NOWOCZESNEJ EDUKACJI I NAUKI –
STAN, PROBLEMY, PERSPEKTYWY.

TOM IV: ZMIANY I SYNERGIA W ROZWOJU NAUK I EDUKACJI

РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ ОСВІТИ І НАУКИ:
РЕЗУЛЬТАТИ, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ.

TOM IV: ЗМІНИ ТА СИНЕРГІЯ В РОЗВИТКУ НАУКИ ТА ОСВІТИ

***Наукові редактори –
Ян Гжесяк, Іван Зимомря, Василь Ільницький***

Дизайн обкладинки – Олег Лазебний

***Редакція не завжди поділяє думки авторів, за зміст, достовірність
інформації та точність цитувань відповідальності не несе.
При передруці статей посилання на збірник є обов'язковим.***

Здано до набору 09.11.2020 р. Підписано до друку 20.03.2020 р.
Гарнітура Times. Формат 60x84 1/16.
Друк офсетний. Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 16,97. Зам. № 1991
Наклад 300 примірників

Свідцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції Серія ДК № 2509 від 30.05.2006 р.

Друк ПП «П'ОСВІТ»
Адреса: вул. І. Мазепи, 7, м. Дрогобич, 82100 Україна
тел. факс (03244) 2-23-35, тел.: 3-38-50, 2-23-76.
E-mail: posvitdruk@gmail.com